



Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. V. Cecinisse Christum sententiis Sanctorum Patrum docetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Cygni
proprietates
Christo aptatae.

Christus
suos cruciatus ut
lætum sacrificium
aspiciebas.

Et nostri
morbi
pharmacium.

Luc. cap. 22.
v. 15.
Alii cantandi
causam in ul-
timum cenam
X. Mansio
apud nos
per corporis
ambrosiam &
sanguinis
divinum
nectar.

2. Ut dux
belli tot se-
cutorum
martyrum
exercitus
ad fortia
perferenda
inflan-
maret.

Quamvis hunc cantum, quod verisimilius videtur, olo-
res non edant vā cali guttute, sed alarum sonorā con-
cussione. Ergo hoc natura mōstrando cygno dederit,
ut exequias suas modulato alarum clangore praeflagret;
& Christo nefas fuerit in necis suae monumentum melos
fundere? O mi Christe, agnosco te cygnum suavissimē
cantantem, agnosco cygnea hac tua mele. Et quidni
ego te cygnum dicam, quem Psaltes vermem, quem
Baptistes agnūm, quem Ilaias oviculam, quem Apoca-
lypticus Angelus leonem appellat? Cygnus nive candi-
dior est, & toto corpore nec unquam nigricantem gerit
plumam: ita tu Christe infontissime, a momento illo
quo Virginis viscera cepisti habitare, ab omni peccati
labe purissimus egisti, verē agnus sine maculā, verē olor
sine omni atrore. Cygnus naturā mitis esse volueris
perhibetur, ita prorsus & tu, o mi Servator, verē mitis-
simus fuisse, & proprium mansuetudinis prototypon,
aded ut nos singularem, & pāne hanc unam virtutem a
te condiscere volueris. Cygnus homini amicus est, & in
viviariis ac stagnis urbes alluentibus victitat. Et quis ho-
minum aequē arsit hominem alterum, atque tu Christe
amantissime, qui tuis in deliciis reputas esse cum homi-
nibus, qui quē propter homines humanā mortalitate tē-
met induere non es averfatus? Sed quid hoc rei est, o
Christe, & qui sit, quod cum numquam rileris, ploraris
sepius, hodie cum morte luctaturus cantes, & ore bea-
tissimo unā cum tuis hymnum eliques? Adhuc mihi cy-
gnus in animo est, quem Socrates, si Ciceroni fides de
illo, ideo putabat cantare moriturum, perinde atque si
vaticinetur, quantum in morte sit boni. O Jes v patienti-
ssime, ingens gaudium hunc tibi cantum hymnumque
expressit, velut cygno maximorum ē morte tuā bono-
rum omen, & certum praefagium. Nam imminentes tibi
cruciatu, non ut cruentam tragēdiam, sed ut lērum
sacrificium aspiciebas. Ad crucem velut ad epulas ibas,
ad spinas & flagella, ut alii ad choreas, cantans propē-
rabas. Sciebas a morte tuā omnium nostrūm vitam pē-
dēre, Prævidebas quidem vultum tuum omnigenā fe-
licitatis theatrum sedē consputandum, faciem obnu-
bendam & colaphis sauciandam, aures calumniis saru-
randas: hamata praetorii lora, horrentes paliuros, & ple-
xum in orbem dometum, formidabiles Golgothae cla-
vos, in ipso jam pane corpore praesentebas: te ipsum
quodammodō videbas ante te stantem velut spirantem
mortuum, a calce ad verticem tuo pictum sanguine tei-
psum quasi ante te pendentem in cruce cernebas. Sed
hac omnia sciebas morbi nostri pharmacium esse: itaque
gaudebas tuorum suppliciorum atrocitate, malefācto-
rum nostrorum fāditatem omnem eluendam, tuorum
dolorum perpessione aeternā a nobis calamitatem
avertendam lētabaris. Unde & tuae illae voces amoris &
gaudii plenissimae: *Desiderio desideravi hoc Pascha mandu-
care vobiscum.* Sed & alia tibi, Domine Jes v, lētandi at-
que cantandi fuit causa; opus admirandum, inauditum,
ingens, omnibus post saecula obstupescendum, quod
in cenā hac patrāsti. Abiturus a nobis eras per crucem,
apud nos tamen mansurus, imō intra nos per novam il-
lam Corporis tui ambrosiam, per illud tui Sanguinis di-
vinum nectar. Et hec tibi meritō tanti gaudii causa exti-
tit. Atque hinc eximiam animi tui lētitiam memorando
prorsus hymno restatam faciebas, & sic ibas ad crucia-
tus acerbissimos, velut ad lētissimos triumphos.

§. VI. Christi amicus aliquos sub ipsam mortis luctam
cantasse.

Aliam insuper hujus musicæ causam adstruunt,
qui Christum in hac funeris sui vicinā cantasse
opinantur. Necessē erat, ut Christus dux belli fortissi-
mus tot secutorum Martyrum ruffatos exercitus, ad
fortia cum faciendā tum perferenda hāc patiendi prom-
ptitudine inflammaret, & quasi bellicum caneret, quō

illi audentiores irent in hostem, & omnem supplicia-
rū feriem ridendo & cantando exciperent. Olim ceterē,
ut me Plutarchus, Thucydides, & complures alii do-
cent, cantu inibatantur praelia; nec apud unam dumtaxat
gentem Martii congressibus musica praludebat. Ita in
bellis suis tubā Herufici, Arcades fistulā, Lacedaemonii
tibiā, Cretenses lyrā, cornu Thraeces, Aegyptii tympa-
no, Arabes cymbalo utebantur. Sicut itea, quae ipsi Py-
thidas dixerunt, instrumenta musica adhibebant. Prae-
lium auspiciaturus erat noster ē celo Imperator, praedium
eruentum, atrox, internecinum; quod ne nimium ter-
reret aut effugeret suos belli inassuetos tirones, hymnum
praemisit, cujus moduli aut ferociores animos lenirent
& demulcerent, aut timidiore erigerent & incitarent.
Illustri hoc ducis nostri exemplo didicimus mortem
jam non formidare, rogos insilire, rotas amplexari, nu-
mellas & taureas osculari, cruces & patibula salutare,
ardentes craticulas non horrere, omnem denique tor-
mentorum supellectilem generoso spiritu ridere: didici-
mus jam ridendo mori. Et in hunc fanē modum Divo-
rum non pauci felicissimē pugnam finierunt.

Narrat Cameracensis antistes Thomas, in D. Domini
nici familiā virum non indoctum, vitam insuper inte-
grum purumque sceleris vixisse. Venit hic Brugis in Flan-
driā ad extrema fati, cumque majorem, quam unquam
ante, frontis serenitatem praes se ferret, interea jam jam
componendus, & in capulo locandus videretur, fuit ē
focis, qui insolita, hoc quidem rerum articulo, hilari-
tatis causam modestē posceret. Cui aeger, Quare te,
inquit, mi frater, lētitiam hanc meliori sensu interpre-
tare. Deo servivi, mortem non horreo; vitam hac me-
liorem in superis illis (digitum caelo iatendebat) & ce-
lesteis plagis exspecto. Sed & Christum meum, Domi-
num meum ad meam mortem adfuturum spe indubiā
mihi promitto. Et haec causa est meae lētitiae. Dies ab
hoc unis atque alter abijt, cum ingravescente invalu-
dine universus caenobii cœtus ad moribundum pro mo-
re convocatur. Hic effusus ad aegroti lectulum focis, &
serio comprecantibus, moriturus manu leniter elata, &
oculis in praesentes suaviter circumactis, cantu placidissi-
mo, & voce licet fractā atque fugiente, modulārī cre-
pit in haec prorsus verba: *In Gethsemani Jes v x videbimus, si-
cut dixit nobis, alleluia.* Vocem hanc finit, & simul vitam,
atque uti Servator clamans, ita ille cantans expiravit.

Hæc servi possint & famuli, vel in ipsā morte, non illud
idem ante mortem potuerit ipsorum Dominus? Hæc
deceant rariores Christi amicos, Christum ipsum dede-
ceant? Et quid memorem de Platone illo, sanctissimo
caenobiarchā, qui, Theodoro teste, a Constantino Co-
pronimo Imperatore proscriptus, in carcerem etiam
& vincula datus, demum miserecente Caesaris ferocitā
Constantinopolim illatus est, sed ævo, laboribus atque
variis ærumnis confectus, & proximus morti: quam ille
sicut ē vicino spectabat, ita illam intrepidus, ut matura-
ret, provocabat. Sed & ad sepulchrum suum, cui erat
inhumanus, deferri voluit; quo viso, Et hæc est, in-
quit, laborum meorum meta, hic terminus. Mors tan-
dem adest, & fores pulsat. Atque hinc jam Plato petrus
nil trepidare, mortem ut diu expectatum hospitem exci-
pere, effetas vires colligere, & in eam se formare lē-
titiam, ut jam jam animam acturus in musicos tamen
modulos eruperit, sibi que funebre carmen accinere cœ-
perit his verbis: *Resurgent mortui, & exurgent qui sunt in
monumentis, & lētabuntur qui sunt in terrā.* Nec solum
isthaec ipse recinit, & sed adstantibus vocem praevit, &
ut eadem sequerentur, serio inhortatus est. Capite de-
mum in dextram nonnihil flexo exhalavit animam, ab
Angelis ad suum conditorem deportandam.

En tibi canentem simul & morientem. Et quis igno-
rar obitum illius servuli, cujus encomiastes est lauda-
tissimus Pontifex Gregorius, Atque hic quidem men-
diculus